

Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyn ja ennaltaehkäisyn lainsäädäntöä valmistelevan hankkeen ohjausryhmä

Aika: Keskiviikko 13.6.2018 klo 13.00-15.00

Paikka: Ympäristöministeriö, Aleksanterinkatu 7, pankkisali

Osallistujat:	Sini Wallenius	maa- ja metsätalousministeriö
	Jussi Laanikari	maa- ja metsätalousministeriö (osan aikaa, videon välityksellä)
	Vesa Kaasalainen	Uudenmaan ELY-keskus, E-vastuualue
	Taina Kojola	Lapin ELY-keskus
	Minna Mättö	Kuntaliitto
	Pekka Rusanen	Suomen ympäristökeskus
	Anna-Rosa Asikainen	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
	Johanna Nyman	Svenska lantbruksproducenternas centralförbund
	Ere Grenfors	Suomen metsästäjäliitto
	Anne Ollila	Paliskuntain yhdistys
	Pasi Kallio	Suomen luonnonsuojeluliitto
	Bernt Nordman	Natur och Miljö
	Teemu Lehtiniemi	Bird Life
	Petteri Tolvanen	WWF Suomi
	Irja Skytén-Suominen	Suomen Kalankasvattajaliitto (videon välityksellä)
	Ari Niiranen, pj	ympäristöministeriö
	Mikko Kuusinen	ympäristöministeriö
	Hanne Lohilahti, siht.	ympäristöministeriö
	Johanna Korpi, siht.	ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus
Ari Niiranen avasi kokouksen. Aikaisemmista kokouksista poissaolleet esittäytyivät.
2. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin kokouksen asialista.
3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen
Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio Kuntaliiton esittämällä tarkennuksella vahinkojen arvioinnista aiheutuviin kustannuksiin liittyen.
4. Viljelyvahinkojen avustusmenettelyä koskevat kehittämis ehdotukset
Maatalousyrittäjä Heikki Raerinne Tohmajärveltä kertoi erityisesti hanhien ja kurkien aiheuttamista viljelyvahingoista. Raerinne esitti ohjausryhmälle seuraavia kehittämis ehdotuksia:
 - avustukset tulisi maksaa täysimääräisesti
 - käsittelyä olisi nopeutettava
 - työn arvo olisi huomioitava syys- ja kevätviljoille aiheutuneissa tuhoissa.
 - ennakkomaksu avustuksesta hakemuksen perusteella
 - karkotusvälineiden hankintaan reilu avustus
 - ELY-keskus mukaan karkotukseen
 - viljelyksiltä karkotetuille linnuille löydettävä lepoalueet ja näille alueille pitäisi luoda avustusmenettely

Keskustelussa todettiin, että avustuksen maksun aikataulutus perustuu tällä hetkellä Mavin satotaulukoiden käyttöön. Tulisi kuitenkin selvittää, olisiko perusteena mahdollista käyttää edellisen vuoden tietoja, jotta käsittely ja maksatus voitaisiin hoitaa nopeammin. Keskusteltiin myös mahdollisuudesta käyttää avustusperusteena tilan lohkokirjanpitoa ja maksaa osan avustuksesta ennakollisesti.

Avustusten määrän suhteen todettiin, että maatalousvahingot maksetaan tällä hetkellä täysimääräisesti. Joinakin vuosina on kuitenkin määrärahan riittävyyteen perustuen tästä pääsäännöstä poikettu.

Työn arvon selvittämisen osalta keskusteltiin mahdollisuudesta käyttää esim. Työtehoseuran tietoja korvausmäärän perusteena.

Keskusteltiin ennaltaehkäisytoimenpiteistä avustuksen saannin edellytyksenä. Raerinne katsoi, että ongelmana tässä on aikaresurssien puute, mikä voitaisiin ratkaista ulkopuolista apua hyödyntäen (vrt. esim. Pohjois-Karjalan ”lintuvahti” ja Ruotsin malli). Pidettiin kuitenkin kohtuullisena, että vahingonkärsijälläkin on vastuuta vahinkojen ennaltaehkäisystä.

Todettiin lisäksi, että lintupeltoja koskevat ympäristösopimukset tulisi säilyttää ja sopimustyyppiä kehittää seuraavalle CAP-ohjelmakaudelle.

5. Vahinkoja koskevat perusteet ja lainsäädännölliset linjaukset.

Hanne Lohilahti esitteli kalatalousvahinkoja koskevia perusteita ja linjattavia kysymyksiä.

Keskustelussa pidettiin perustellumpana, ettei avustusmenettelyä rajattaisi koskemaan vain tiettyjä lajeja. Tuotiin esiin, että laitoksia on hyvin monessa kokoluokassa ja vaikka sääski ei ole ainoa vahinkoa aiheuttava laji, sen aiheuttamia vahinkoja korvataan tällä hetkellä ylivoimaisesti eniten.

Lisäksi keskusteltiin toiminnanharjoittajilta kohtuullisesti edellytettäviltä toimenpiteiltä mm. kalanviljelylaitosten suojaamiseen liittyen.

Keskustelun johtopäätelmiä:

- Ei voimakkaita kantoja lajien rajaamisen puolesta.
- Kalankasvatus on pääsääntöisesti elinkeinotoimintaa, mutta soveltamisalan rajaamista vain elinkeinotoimintaan ei nähty perusteltuna.
- Suorat vahingot vain korvattaisiin.
- Ei selkeää kantaa siihen, tulisiko luonnonravintolammikot rajata lain ulkopuolelle. Todettiin, että niiden suojaaminen on hyvin hankalaa.
- Avustuksen määrään palataan siinä vaiheessa, kun tutkimustulokset asian tiimoilta selviävät.
- Työkulujen korvaamista ei pidetty erityisen relevanttina kalatalouden osalta.
- Omavastuu sama kuin muissakin vahinkolajeissa.

6. Porotalousvahingot, Taina Kojola, Lapin ELY-keskus ja Johanna Korpi, YM

Taina Kojola esitteli porotalousvahinkojen korvaamista nykyisen menettelyn mukaisesti ja Johanna Korpi alusti lähtökohtia vahinkojen korvaamiselle.

Todettiin, että nykyisen porotalousvahinkojen korvaamista koskevan asetuksen (VNA 8/2002) asema tulevan sääntelyn kehittämisessä tulee erikseen arvioida. Menettelyä pidetään kuitenkin suhteellisen toimivana.

Todettiin, että nykyinen asetus perustuu maakotkan porotaloudelle aiheuttamiin vahinkoihin. Tutkimusten mukaan merikotkan merkitys vahinkojen aiheuttajana on tällä hetkellä erittäin pieni. Paliskuntain yhdistys totesi kuitenkin olevansa merikotkan osalta tyytymätön nykytilanteeseen ja toi esiin, että on olemassa videomateriaalia merikotkasta saalistamassa poroja. Paliskuntain yhdistys esitti, että myös merikotkalle luotaisiin oikeudenmukainen

korvausjärjestelmä vastaavasti kuin muillekin vahinkoa aiheuttaville suojelluille linnuille. Toinen vaihtoehto on Paliskuntain yhdistyksen mukaan siirtää merikotka pois suojelun piiristä metsästettäväksi lajiksi.

7. Muut asiat
Todettiin, että tutustuminen vahinkokohteisiin järjestetään 27.9.2018 Kaakkois-Suomeen.
8. Seuraava kokous
Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 15.8.2018, klo 10.00-12.00 ympäristöministeriössä (Aleksanterinkatu 7, kokoustila Pankkisali)
9. Muut asiat
Ei muita asioita.
10. Kokouksen päättäminen
Kokous päätettiin 15:04.